

Maturitní okruhy a témata profilové části maturitní zkoušky ústní zkouška Český jazyk a literatura

ve školním roce: **2026/2027**

pro obory vzdělání: **65-42-M/02 Cestovní ruch**

Okruhy k ústní maturitní zkoušce z českého jazyka a literatury vycházejí ze školního maturitního seznamu literárních děl.

1) Nejstarší literární památky – vznik a historie Bible, Starý a Nový zákon, Knihy Mojžíšovy v hebrejském písemnictví, tóra, evangelia, apokalypsa, rozbor díla na základě vlastní četby.

2) Humanismus a renesance v české literatuře - vysvětlí pojem reformace, renesance, humanismus, Jednota bratrská – J. Blahoslav, charakterizuj dobu - společensko-historické pozadí, umění doby - hl. památky, renesance v literatuře, S. Flaška z Pardubic, rozbor díla na základě vlastní četby.

3) Humanismus a renesance ve světové literatuře - vysvětlí pojem reformace, renesance, humanismus, charakterizuj dobu - společensko-historické pozadí, umění doby – hl. památky, renesance ve světové literatuře. W. Shakespeare, Boccaccio, M. de Cervantes - život a dílo, rozbor díla na základě vlastní četby.

4) Baroko – vysvětlí pojem baroko, charakterizuj dobu – společensko-historické pozadí, umění doby, J. A. Komenský - život a dílo, rozbor díla na základě vlastní četby.

5) Klasicismus - vysvětlí pojem klasicismus, uveď hlavní znaky směru, společensko-historické pozadí doby a myšlenkové proudy doby. Molière - život a dílo, rozbor díla na základě vlastní četby.

6) Romantismus ve světové literatuře - hl. znaky směru, znaky romantického hrdiny, romantismus ve světové literatuře-V. Hugo, A. S. Puškin, E. A. Poe - život a dílo, rozbor díla na základě vlastní četby.

7) Romantismu v české literatuře - hl. znaky směru, znaky romantického hrdiny, romantismus v české literatuře, K. H. Mácha, K. J. Erben, B. Němcová - rozbor díla na základě vlastní četby.

8) Realismus v české literatuře - hl. znaky směru, znaky realistického hrdiny, realismus v české literatuře - májovci, ruchovci, lumírovci, J. Neruda, J. Zeyer, bratři Mrštíkové – rozbor díla na základě vlastní četby.

9) Realismus ve světové literatuře - hl. znaky směru, znaky realistického hrdiny, realismus, naturalismus, E. Zola, G. Flaubert, Ch. Dickens, rozbor díla na základě vlastní četby.

10) Moderní literární směry přelomu 20. a 21. století - důraz na expresionismus v literatuře, F. Kafka, život a dílo autora, hl. znaky jeho tvorby, rozbor díla na základě vlastní četby.

- 11) Česká moderna -F. Gellner, P. Bezruč, V. Dyk - život a dílo autorů, hl. znaky jejich tvorby, hlavní znaky České moderny, společensko-historické pozadí doby, rozbor díla na základě vlastní četby.
- 12) 1. sv. válka v české literatuře — vliv války na literaturu a umění, společensko-historické pozadí, legionářská tvorba. J. Hašek - život a dílo autora, rozbor díla na základě vlastní četby.
- 13) 1. sv. válka ve světové literatuře – vliv války na literaturu a umění, charakterizuj dobu - společensko-historické pozadí, F. S. Fitzgerald, E. M. Remarque, R. Rolland, A. de Saint Exupéry hl. znaky jejich tvorby, rozbor díla na základě vlastní četby.
- 14) Demokratický proud v literatuře – hlavní směry a proudy v literatuře s důrazem na demokratický proud ve 30. letech 20. století - K. Poláček, K. Čapek – život, členění tvorby a hl. znaky, rozbor díla na základě vlastní četby.
- 15) Hlavní umělecké směry a proudy v literatuře ve 30. letech 20. století - psychologická literatura, katolický směr, humoristická tvorba, expresionismus – J. Havlíček, Z. Jirotko, L. Klíma – hl. znaky jejich tvorby, rozbor díla na základě vlastní četby.
- 16) 2. sv. válka v české literatuře - vliv války na literaturu a umění, charakteristika doby - L. Fuks, J. Otčenášek – hl. znaky jejich tvorby, rozbor díla na základě vlastní četby.
- 17) 2. světová válka ve světové literatuře - vliv války na literaturu, charakterizuj dobu - společenskohistorické pozadí, J. P. Sartre, J. Heller, W. Styron - hl. znaky jejich tvorby, rozbor díla na základě vlastní četby.
- 18) Umělecké směry a proudy ve světové literatuře po roce 1945 - postmodernismus, magický realismus, beatnici, fantasy, ohlasy na totalitní režimy - vizionářská tvorba, charakteristika uměleckých směrů, hlavní znaky doby. S. Beckett, U. Eco, D. Brown, V. Nabokov, G. G. Marquez, J. R. R. Tolkien, G. Orwell, rozbor díla na základě vlastní četby.
- 19) Česká poezie po r. 1945 - charakter doby a její vliv na literaturu, J. Seifert, nositel Nobelovy ceny, život a dílo, členění tvorby a její znaky, rozbor díla na základě vlastní četby.
- 20) Česká literatura po r. 1945 - oficiální -charakter doby a její vliv na literaturu, B. Hrabal - život a dílo, hl. znaky jeho tvorby, rozbor díla na základě vlastní četby.
- 21) Česká literatura po r. 1945- samizdatová a exilová - charakter doby a její vliv na literaturu, literatura oficiální, samizdatová, exilová. O. Pavel, A. Lustig, J. Škvorecký, K. Kryl - rozbor díla na základě vlastní četby.
- 22) Současná česká literatura – hl. znaky současné literatury, J. Loukotková, M. Viewegh - přitažlivost jejich tvorby pro dnešního mladého čtenáře, rozbor díla na základě vlastní četby.
- 23) Absurdní drama v české literatuře - co je drama a jak se člení, vysvětlení pojmu absurdní drama, dramatická tvorba V. Havla- život a dílo, rozbor díla, S. Beckett - život a dílo, rozbor díla na základě vlastní četby.

24) Postmoderní česká literatura — hl. znaky uměleckého proudu v díle M. Kundery - zakladatele postmodernismu, rozbor díla na základě vlastní četby.

Témata k ústní maturitní zkoušce z českého jazyka a literatury tvoří školní maturitní seznam literárních děl, ze kterého si každý žák vybírá 20 témat žakovského seznamu literárních děl k vylosování před zahájením ústní zkoušky.

Světová a česká literatura do konce 18. století

1. Jane Austenová – Pýcha a předsudek
2. Giovanni Boccaccio – Dekameron
3. Miguel de Cervantes y Saavedra – Důmyslný rytíř don Quijote de la Mancha
4. Dalimilova kronika
5. Smil Flaška z Pardubic – Nová rada (poezie)
6. Homér – Odysseia
7. Jan Amos Komenský – Labyrint světa a ráj srdce
8. Molière – Lakomec
9. William Shakespeare – Romeo a Julie (drama)
10. William Shakespeare – Hamlet (drama)
11. William Shakespeare – Zkrocení zlé ženy (drama)
12. Jonathan Swift – Gulliverovy cesty

Světová a česká literatura do konce 19. století

13. Honoré de Balzac – Otec Goriot
14. Karel Havlíček Borovský – Křest sv. Vladimíra (poezie)
15. Charles Dickens – Oliver Twist
16. Fjodor Michajlovič Dostojevskij – Zločin a trest
17. Karel Jaromír Erben – Kytice (poezie)
18. Victor Hugo – Bídníci
19. Victor Hugo – Chrám Matky Boží v Paříži
20. Alois Jirásek – Psohlavci
21. Karel Hynek Mácha – Máj (poezie)
22. Guy de Maupassant – Kulička
23. Alois a Vilém Mrštíkové – Maryša (drama)
24. Božena Němcová – Babička
25. Božena Němcová – Divá Bára
26. Jan Neruda – Balady a romance (poezie)
27. Jan Neruda – Povídky malostranské
28. Edgar Allan Poe – Jáma a kyvadlo
29. Edgar Allan Poe – Černý kocour
30. Alexandr Sergejevič Puškin – Evžen Oněgin
31. Josef Kajetán Tyl – Strakonický dudák (drama)
32. Oscar Wilde – Obraz Doriana Graye
33. Émile Zola – Zabiják
34. Julius Zeyer – Tři legendy o krucifixu

Světová literatura 20. a 21. století

35. Samuel Beckett – Čekání na Godota (drama)
36. Dan Brown – Šifra mistra Leonarda
37. Albert Camus – Cizinec
38. Arthur Conan Doyle – Pes baskervillský
39. Umberto Eco – Jméno růže
40. Joseph Heller – Hlava XXII.
41. Ernest Hemingway – Stařec a moře
42. Francis Scott Fitzgerald – Velký Gatsby
43. Gabriel García Márquez – Sto roků samoty
44. Allen Ginsberg – Kvílení (poezie)
45. Vladimír Nabokov – Lolita
46. George Orwell – Farma zvířat
47. Erich Maria Remarque – Na západní frontě klid
48. Romain Rolland – Petr a Lucie
49. J. K. Rowlingová – Harry Potter a kámen mudrců
50. Antoine de Saint- Exupéry – Malý princ
51. Jerome David Salinger – Kdo chytá v žitě
52. Andrej Sapkowski – Zaklínač (Poslední přání)
53. Jean Paul Sartre – Zed'
54. John Steinbeck – O myších a lidech
55. William Styron – Sophiina volba
56. J. R. R. Tolkien – Pán prstenů (Společenstvo prstenu)

Česká literatura 20. a 21. století

57. Petr Bezruč – Slezské písně (poezie)
58. Evžen Boček – Poslední aristokratka
59. Karel Čapek – R. U. R. (drama)
60. Karel Čapek – Bílá nemoc (drama)
61. Viktor Dyk – Krysař
62. Ladislav Fuks – Spalovač mrtvol
63. František Gellner – Po nás ať přijde potopa (poezie)
64. Patrik Hartl – Prvok, Šampón, Tečka a Karel
65. Jaroslav Hašek – Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války
66. Václav Havel – Audience (drama)
67. Jaroslav Havlíček – Petrolejové lampy
68. Bohumil Hrabal – Obsluhoval jsem anglického krále
69. Bohumil Hrabal – Ostře sledované vlaky
70. Zdeněk Jirotka – Saturnin
71. Franz Kafka – Proměna
72. Franz Kafka – Zámek
73. Ladislav Klíma – Utrpení knížete Sternenhocha
74. Karel Kryl – Bratříčku, zavírej vrátka (poezie)
75. Milan Kundera – Směšné lásky
76. Jarmila Loukotková – Navzdory básník zpívá
77. Arnošt Lustig – Modlitba pro Kateřinu Horowitzovou

- 78. Ivan Olbracht – Golet v údolí
- 79. Jan Otčenášek – Romeo, Julie a tma
- 80. Ota Pavel – Smrt krásných srnců
- 81. Karel Poláček – Bylo nás pět
- 82. Jaroslav Seifert – Morový sloup (poezie)
- 83. Zdeněk Svěrák, Ladislav Smoljak – Dobytí severního pólu (drama)
- 84. Josef Škvorecký – Zbabělci
- 85. Radka Třeštíková – Bábovky
- 86. Vladislav Vančura – Markéta Lazarová
- 87. Michal Viewegh – Báječná léta pod psa

Seznam 20 témat žakovského seznamu literárních děl k vylosování před zahájením ústní zkoušky musí splňovat následující kritéria:

- min. 2 básnická díla
- min. 2 dramatická díla
- min. 2 prozaická díla
- max. 2 díla od jednoho autora

Vypracovala: Mgr. Michaela Marešová

Projednala a schválila metodická komise dne 31. 8. 2026.

Předseda MK: Mgr. Olga Janičatová

Schváleno ředitelkou školy:

Mgr. Markéta Klímová Ulmanová